

הרב יעקב ריפתי

הקבין הכביר, ששירותו כצה"ל הופסק, יעזוב בקרוב את הארץ. אחרי שוועדת השבעה הוקיעה אותו על חלקו בפרשת העסק הביש, ואחרי שבתחילה רמז כי בכוונתו לפנות לבית המשפט לשם טיהור שמו, קיבל הקצין לשעבר את עזת פרקליטו ונמנע מכל צעד העשוי לעורר מחדש את כל ההמולה הקשורה בחזקו בפרשה. הוא ביקש היתר לעזוב את הארץ. ובקשתו ניתנה לו עתה, אחרי שדויד בן-גוריון עצמו דן בה.

ועדת הפנים של הכנסת תכרר את האשמות בהתנהגותה של המשטרה בעת פינוך הפגנת הסטודנטים לפני מרכז מפא"י. נציגי תנועת הסטודנטים למען הדימוקרטיות נפגשו השבוע עם יושבי ראש הועדה, יעקב ריפתי, והגישו לו את החומר על התנהגותה של המשטרה. בין שאר האשמות הועלו האשמות על כך ששוטרים שימשו כסדרנים בישיבת מרכז מפא"י, שאנשי המדור המרכזי לביטחון ועיקוב בתלבושת אזרחית עסקו בהכאת הנוכחים ושהמשטרה נהגה מידת אופה ואיפה בחיסה לסטודנטים מצד אחד ולבריונים מאורי ההדה מצד שני. כשומר ראיה הוגשו צילומים וקטעים אשר פורסמו בהעולם הזה (1220). בין המואשמים, קציני המדור המרכזי שלום ירקוני, יצחק רונן ויונה סירקיס.

הפרשה אף תועלה במליאת הכנסת. סיעת הציונים הכלליים, אשר תסתמך על אותן העובדות, תגיש הצעה לסדר היום, לדון בהתנהגות המשטרה. לא מן הנמנע כי גם סיעת מפ"ס תגיש הצעה דומה לסדר היום.

אל תחשוב כי פנחס לבון סיים את מאבקו. מני וגמור עם מזכיר ההסתדרות המודח לשוב אל הזירה הפוליטית בהקדם, אחרי גמר חופשתו הקצרה במשק חולדה. לפי כל הסימנים, יהיה המשך פרשת לבון מסעיר הרבה יותר מן הפרק שהתחולל עד כה.

יחסה של נפאל לישראל ישאר ידידותי, למרות הרחבתה של ראש ממשלתה, קוירלה. עדות ליחס זה יכולה לשמש הזמנתו של

עם ההחלטה. השבוע הגיש ערעור על פסק הדין בפני בית הדין הגבוה לצדק.

פרשת לבון

ענחת הלווחם

הרחק משאון אלות השוטרים המכים את הסטודנטים המפגינים ברחבת הכנסת; הרחק מתכני מסדרונות בית הועד הפועל של ההסתדרות; ביישוב כפרי הטובל כולו בי תוך עצי האקליפטוס ואשלים, בילה פנחס לבון, מזכיר המודח של ההסתדרות, את יום חופשתו הראשון לאחר סיימו את תפקידו. על מדרכות המלט החוצות את קבוצת חולדה לאורכה ולרוחבה, התהלך בשעות הבוקר הגבר כסוף השיער בלחית חברו הוותיק, אתו בילה לילות רבים בחדר משור חף, אפריים אבנרי — כשהוא מתעניין בכל הנועשה סביבו.

הם פסעו על המדרכות, כשמדי פעם עוצרים אותם חברים ומברכים את לבון לשלום. הם עברו ליד הכיתות ההומות, נכנסו לתרייה האולם לצדק בתוכנית השבוע וחזרו לחדרו של החבר פנחס לבון בשיכון הוותיקים, ללגום ספל תה של בוקר בחופשה. לחבריו החתיקים של פנחס לבון היתה חופשתו של לבון מאורע רציני וחשוב. לבון לא ביצע מחתה של הליכה להתיישבות. הוא לא יצא לטיולי בוקר ארוכים מלימים בשיירות עתונאים ואף לא התנדב

(המשך מעמוד 8) הם נפרסמו בעתונות המדעית, בישראל ובארצות חוץ.

הסיבה האמיתית שגרמה שהפרופסור הציכיסטודי יובא למשפט, היו קשריו עם סוכן זה, איש אחת הנציגויות הדיפלומאטיות בישראל. פגישות אלו לא ידע סיטה להסביר לחוקריו, לשיעור רצונם.

איש מחתרת בוכנוולד. עברו של סיטה רומאני די צורכו, גם ללא תוספת של משפטריגול. בנה של מורה כפרית גרמנית סודית, שהתגוררה בצ'כיה, הגיע בגיל צעיר מאוד לדרגת מרצה באוניברסיטה הירמנית שבבראג. בעת כבוש חבל הסודטים על ידי הנאצים, הגן בתקיפות על היהודים הרבים. חלק מהם ניצל הודות למאמציו.

לשיא הגיע שעה שנשא לאשה יהודיה. הנאצים לא יכלו לעבור על כך בשתיקה. זמן קצר לאחר מכן נשלח המדען הצעיר למחנה ההסגר בוכנוולד, כאסיר פוליטי. הוא שהה בו שש שנים, היה מפעיל ומיוזמי המחתרות האנטי-נאציות הרבות שקמו בו.

לאחר המלחמה עבר ללמד באוניברסיטאות בכריטיניה, ומאוחר יותר — בארצות-הברית. רק לאחר שעיניו של הסאטור בעל הנשיות הפאשיסטיות, ג'ו מקארטי, פזלה לעברו, נאלץ לעבור עם משפחתו לאמריקה הדרומית. משם הגיע למשרתו כמרצה לפסיקה בסניון העברי בחיפה.

כעבור שנים אחדות, עזבה אותו אשתו,

"הגידו כן — למסכן..."

לגוון את הצאן. לכולם היה ברור שחופשתו של לבון הינה אך פרק ביניים בין שני שלבי מאבק, ושבתום חופשתו יחזור פנחס לבון לתפקידו כממלא מקומו של המודח. על דמותו של ה-הסתדרות ושל המדינה.

פרימוס בצירוף העץ. לחברי חולדה החתיקים, לא היה פנחס לבון דמות חדשה. יחד עם ראשוני תנועת גורדוניה, אשר עם מיסודה הוא נמנה, עלה לבון והקים את הקבוצה. אחת החברות הטובות של פנחס לבון מאותה תקופה, פסקה אבנרי. מספרת: "אני זוכרת, למשל, את התקופה הראשונה של חולדה, כאשר פנחס היה דק בפעמים הראשונות שלי. אז מצב השיכון בקבוצה לא היה טוב כמו היום. או כל משפחה היתה צריכה לאמץ לה אדם שלישי שיגור איתה. זה הפרימוס המפורסם. הפרימוס שלנו היה פנחס. הוא היה גר אצלנו כשנשאר לשבתות וחגים או סתם. בכל הזדמנות ושעה שהגיע למשק."

אני זוכרת במיוחד, את ההתרגשות ש' אחזה אותנו במלחמת השחרור ביום שלפני פינוי הילדים. היה זה פנחס שבא אותנו יום לקבוצה ותכנן בתוקף: פנו את הילדים. פנחס זכרתי שכל החברים התנגדו לכך. והתנגדותם היתה כסדר, מפני שלא נתקן בלה עדיין פקודה לפנות את הילדים. אבל פנחס התייצב בתוקף לציון, לצד החברות. והחברות היו תמיד חלק מהלווחים. אבל כשהדבר נוגע לילדים — הבינונו את ה' סכנה. אני בעצמי כל כך התרשמתי מהתוקף

נישאה למדען אורח, נסעה עימו ועם בנו של סיטה, בן ה-16, לקאנדה. קשה היה לו למדען להתגבר על מיקרה זה. אז נראה מדוכדך — בייחוד על העדרו של בנו ה' אהוב. רק כעבור זמן מה התגמם בחברתה של הפזיזטראפיסטית היהודית ארנון, ה' עובדת בבית-חולים חיפאי.

סיטה, אדם נעים-הליכות ושיחה, היה מקובל מאוד בכל שכבות החברה בחיפה. את שהותו בחיפה גיוון בנסיעות בהן ביקר, בין השאר את אחותו ואת אביו הגרים עדיין בצ'כיה. בית-הדין קבע כי העביר בעת נסיעות אלה ידיעות העשויות להועיל ל' אויב.

קורט סיטה לא שיער שעקבו אחריו. עינם של שרותי הבטחון היתה פקוחה על המדען הדגול — בעיקבות אחרת האף. באיי האמריקאי, מיום בואו ארצה. אם כי בית-המשפט לא קבע את מניע המעשים שהביאו את סיטה לספסל בית-הדין, לא מן הנמנע שהסוכנים הזרים עימם עמד בקשר, הפעילו עליו לחץ, בקשר לגורלם של בני-משפחתו בחוף-לארץ. אחותו של סיטה, למשל, נשואה בצ'כיה ליהודי, אלא שהשוטרים יעקב אולאי, יצחק כהן ואוגוניה וינוגרדוב, לא התחשבו בכך. הם ציינו בפסק-דינם: "אם יש להחמיר בדיון לגבי אדם מן הרחוב, שנחפס ברגע של חולשה... לא כל שכן אדם שתפס עמדה כעמדת הנאצים."

עורך-הדין סלומון, שביקש לדון את שולחו לשמונה חודשי מאסר — תקופה אשר רצוה, למעשה — לא היה תמיסדעים

מרכז הפועל למפלגתו הסוציאליסטית של קוירלה, לשגר משלחת ספורטאים לכינוס הפועל. למרות שההזמנה שוגרה לפני הודעתו, החליט המשטר המלוכני בנפאל להתייחס להזמנה כאל הזמנה ממלכתית, לשגר ספורטאים לכינוס הישראלי.

שינויים מרחיקי-לכת יחולו בקרוב בכתייהדין של חיפה אשר נפגעו קשות על-ידי מותם של השופטים המחזיזים בנימין זוהר ודוב סובין. במקומם ימונו כנראה שני שופטי בית-משפט השלום — השופט הצעיר והשנון יצחק זיגלמן והשופט אריה סמוצקי. רשם בית-משפט השלום, ישראל אפלבוים, יתמנה כשופט שלום.

שינויים קיצוניים ייערכו בזמן הקרוב ב'ראדיו', שבועון קול-ישראל. נוכח התפוצה הידולה של העתון, המגיעה בקושי לעשירית הכמות המצופה, הוחלט על החלפתו של עורך השבועון, עמוס גורדון. אם אחרי החלפת העורך לא תגדל תפוצת העתון, הוא ייסגר.

סרט ישראלי יופק בשיתוף פעולה עם פולין, תסריטו של סרט זה, שימו הזמני הוא 'סיפורה של עדינה קנטור', נכתב על-ידי מנחם צוריאל, מנהל בית-הספר הממלכתי באילת, ומספר על תולדותיה של משפחת עולים מפולין, הגרה באילת. התסריט עובד בגרמניה ויוסרס, כנראה בבימוי של רפאל נוסבאום, בארץ ובפולין.

השבועון "קולנוע" יימכר בימים הקרובים. הקונה יהיה בעליו של השבועון המתחרה, עולם הקולנוע. בכך תגיע לקיצה התחרות בין שני השבועונים, אלא אם כן יחליט הרוכש הוציא את שני השבועונים גם יחד בנפרד.

תועלה הצעה חדשה כי התואר "תיאטרון לאומי" לא יהיה תואר קבוע של תיאטרון אחד, אלא יוענק מדי שנה או שנתיים לתיאטרון אחר, לפי השגיו השוטפים. מכיוון שתואר זה נושא גם הענקה כספית חשובה מהממשלה, יעורר ויכוח ער. המציעים: אנשים הקרובים לתיאטרון הקאמרי.